

Walka o sankcje przeciwko Włochom

Wniosek Argentyny z przyspieszy bieg wypadków

GENEWA. 4.6. Wniosek Argentyny o zwołanie Zgromadzenia Ligi Narodów, wywołuje najsprzeczniejszy komentarz.

Niewiadomo bowiem, czy inicjatorom chodzi o utrzymanie, czy też o zniesienie sankcji i czy wypowiada się za uznaniem, czy też przeciwko uznaniu aneksji Abisynji przez Włochy.

Nie ulega wątpliwości, że atmosfera panująca na Zgromadzeniu i nieunikniona obecność na nim delegatów Abisynji — bo przecież Abisynja ciągle jeszcze jest członkiem Ligi — wywołuje musi dyskusję i może nawet uchwały wręcz przeciwne woli Włoch. Trudno sobie wyobrazić, ażeby Zgromadzenie Ligi mogło w obecnej sytuacji poprosiła powziąć uchwałę o zniesieniu sankcji, skreśleniu Abisynji z listy członków Ligi i uznaniu faktu przyłączenia jej terytorium do posiadłości kolonialnych Italii. Wszystkie zdaje się raczej przemawiać za tem, że Zgromadzenie może pójść w kierunku wręcz przeciwnym i zdecydować o utrzymaniu sankcji, zalecając jednocześnie nieuznawanie przez członków Ligi Narodów stanu faktycznego, stworzonego przez Włochy w Afryce. Powtórzyłaby się historia sprawy Mandżurii na terenie Ligi, zakończona opuszczeniem Ligi przez Japonię.

Sądząc z ogłoszeń rzymskich, potępienie Włoch w dyskusji na Zgromadzeniu i w jego ewentualnych uchwałach mogłoby być tym właśnie dramatycznym momentem, któryby spowodował wystąpienie Włoch z instytucji genewskiej. Trudno się zorientować, czy do tego właśnie zmierza inicjatywa argentyńska, choć wiele zdaje się wskazywać, że tak właśnie jest.

Nie wydaje się jednak, by rząd angielski, a tembardziej francuski — nawet antyfaszystowski na wewnątrz — skłaniały się w kierunku tak radykalnego rozwiązania, nieobliczalnego w skutkach dla sytuacji europejskiej.

W każdym razie Zgromadzenie Ligi może przynieść z sobą ważką decyzję. Jeżeli dni najbliższe przyniosą oznaki przeciwdziałania zebraniu się Zgromadzenia — będzie to oznaczało, że mocarstwa jeszcze takiej decyzji nie pragną, raczej wolą czekać. Jeżeli zaś Zgromadzenie zbierze się — wówczas bieg wypadków potoczy się szybciej, aniżeli dotąd.

USTĘPLIWOŚĆ ANGLI

LONDYN, 3.6. Podczas gdy na ulicach Londynu tłumy wiwatowały na cześć Haile Selassie, min. Eden odbywał dłuższe rozmowy z ambasadorem Włoch Grandem, następnie zaś przyjął ambasadora francuskiego Corbina.

Wydaje się nie ulegać wątpliwości, że za kulisami toczy się pewna dyplomatyczna wymiana zdań, usiłująca doprowadzić do porozumienia między Rzymem a Londynem. W kołach politycznych panuje przekonanie, że W. Brytania gotowa byłaby pogodzić się z faktem aneksji Abisynji przez Włochy, o ileby tylko Mussolini zgodził się złożyć w Genewie wobec Ligi Narodów stosowną deklarację, zapowiadającą, że reżim włoski w Abisynji wzorowany będzie całkowicie na reżimie mandatowym, stosowanym przez Ligę Narodów. Dotychczas jednak nie nie przemawia za tem, że Mussolini gotów jest tego rodzaju oświadczenie złożyć, przeciwnie, pogłoski krążące dziś w Londynie, a pochodzące ze źródeł włoskich, opiewały, że Włochy wystąpią z Ligi Narodów, o ile Haile Selassie przybędzie do Ge-

newy i dopuszczony będzie tam do głosu.

LONDYN, 4.6. Dzienniki donoszą, że wczorajsze spotkanie min. Edena z amb. Grandem nastąpiło z inicjatywy rządu angielskiego. „Daily Telegraph” podkreśla, że rozmowa ta świadczy o wzajemnej chęci wytworzenia przyjaźniejszej atmosfery, umożliwiającej rokowania. Należy mniemać, że kontakty nawiązany pomiędzy Londynem a Rzymem, będzie utrzymany.

ZWOŁANIE LIGI NA 29 CZERWCA

LONDYN, 4.6. W następstwie rozmów telefonicznych pomiędzy min. Edenem a prezydentem Beneszem i sekretarzem generalnym Ligi Narodów Avenolem ustalono, iż zebranie Ligi Narodów odbędzie się 29 czerwca. Posiedzenie rady Ligi, które miało odbyć się 16 czerwca, będzie przesunięte na później, na kilka dni przed sesją Zgromadzenia.

WŁOCHY ZAPOWIADAJĄ ZMIANĘ POLITYKI

PARYŻ, 3.6. Agencja Havasa donosi z Rzymu: Włochy w dziedzinie politycznej, podobnie jak i w dziedzinie politycznej, przygotowują się na spotkanie wszelkich ewentualności. W kołach półoficjalnych oświadczają, iż stanowisko Ligi Narodów, jakie będzie zajęte dn. 16 czerwca oraz stanowisko mocarstw, biorących udział w sankcjach, pozwoli Włochom na rewizję; jeżeli zajdzie tego potrzeba, tej dotychczasowej przyjaźni między narodami. System tych przyjaźni w formie, w jakiej istniał przed kampanią afrykańską, może być nagle zastąpiony przez inny. Systemowi temu odpowiadała i odpowiada jeszcze pewna równowaga włoskich sił wojskowych. Gdyby zmiana polityki okazała się konieczna, towarzyszyłaby jej zmiana w dziedzinie, którą można nazwać „przejazdem stosunkami wojskowymi”.

Echa skandalu w IPS

Komunikat o występach p. Szukalskiego

Rada Instytutu propagandy sztuki na posiedzeniu zwołanym w dniu 2-go czerwca 1938 r. z powodu postępowania p. Stanisława Szukalskiego, które zmusiło Komitet do zamknięcia jego wystawy, zatwierdziła jednogłośnie do zarządzenia i postanowiła utrzymać jej w mocy oraz wycołać ze sprzedaży katalog wystawy.

Rada Instytutu stwierdza, że: 1) Komitet Instytutu, pragnąc dać wyraz swej obywatelskiej i umożliwić pełne wypowiedzenie się artysty, wyraził zgodę na opatrzenie katalogu wystawy prac p. Szukalskiego wstępem przez niego zredagowanym, a mającym zawierać jego credo artystyczne. 2) P. Szukalski nadużył zaufania Komitetu Instytutu, publikując w wstępie do katalogu zamiast zapowiadanej enuncjacji artystycznej szereg kłamliwych i oszczerzających inwektiw przeciwko zasłużonym i nieposzlakowanym artystom i działaczom, nie oszczędzając nawet pamięci Władysława Skoczylasa, który już dzisiaj ani słowem, ani czynem nie może bronić swej czci obywatelskiej i działalności.

Zdemolowanie owocarni na ul. Wolskiej

Grupa, złożona z około 20-tu osób, dokonała o godz. 22-ej najsilniejszego ataku na owocarnię, należącą do Sali Parkietowej przy ul. Wolskiej 64. Napastnicy uderzyli w kamienie i cegły, wzięte z ulicy (gdzie odbywa się remont jezdni i roboty kanalizacyjne), wybili 2 szyby (wystawową i w drzwiach), a następnie rozbili lustro, gablotę, butelki, syfony i szklanki. Jeden z kupujących, Chaskiel Szejnfeld (Ordona 10), został uderzony kamieniem w brzuch. Mimo dotkliwego bólu, Szejnfeld wybiegł ze sklepu, stanął na środku jezdni i zatrzymał jadący tramwaj linii „21”, celem zażądania pomocy ze strony służby tramwajowej, lub pasażerów. Widząc to, sprawcy najścia, ratowali się ucieczką.

Po chwili nadszedł policjant. Składając zeznania Parkietowa dostała silnego ataku sercowego. Nieprzytomną, po usilnych zabiegach, doprowadził do przytomności dr. E. Birzowski. Gdy następnego dnia przewieziono do mieszkania matki jej, Goldy (pl. Grzybowski 2), ta nie chciała

350.000 robotników objął Ruch strajkowy we Francji

Komuniści przy robocie

PARYŻ, 3.6. Liczba robotników strajkujących w Paryżu i okolicy wynosi około 350.000, z czego na rejon paryski przypada zgórą 100.000. Z godziny na godzinę napływają z prowincji nowe wiadomości o rozszerzaniu się akcji strajkowej, zwłaszcza z Lyonu, Nantes, Marsylii, Lille i Rouen.

FALA PRZYBIERA

PARYŻ, 4.6. Strajk obejmuje coraz to nowe miasta na prowincji i przybiera coraz groźniejsze rozmiary.

W Rouen przystąpili do strajku robotnicy zakładów chemicznych. Robotnicy wysunęli żądania podwyższenia płac o 50 proc. i obsadzili fabryki.

W Lille strajk znacznie się rozszerzył, obejmując kilkanaście tysięcy robotników. Wszystkie przedsiębiorstwa są nieczynne, w zakładach metalowych strajk przybiera na sile.

W Hawrze nieznanymi sprawcy wywiesili po raz drugi na latarni morskiej sztandar czerwony z sierpem i młotem. Sprawcy nie zostali wykryci.

PARYŻ, 4.6. W ciągu dzisiejszej nocy do strajku przystąpili kolporterzy gazet koncernu Hachette'a. W ten sposób dostawa gazet na prowincji niemal całkowicie ustała.

Strajk objął także niemal wszystkich szoferów samochodów ciężarowych oraz robotników stacji benzynowych. Jest rzeczą możliwą, że również szoferzy taksówek przylecą się do strajku.

KŁOPOTY LEWICY

PARYŻ, 4.6. Groźne wzmaganie się ruchu strajkowego wprawia w wielkie zakłopotanie cały Front Ludowy, którego rząd, zanim się jeszcze utworzył, stał przed zadaniem bardzo ciężkim — normalizacji stosunków. Politycy lewicowi podnoszą coraz głośniejszą konieczność położenia kresu anarchii.

Organ socjalistyczny „Populaire”, ostrzegając przed rozmaitemi pogłoskami, jakie krążą po Paryżu — np. że w najbliższych dniach będzie przerwana dostawa mleka, gazu oraz prądu elektrycznego — zapowiada energiczne zarządzenia, które zostaną przedsięwzięte przez rząd Frontu Ludowego.

POSTĘPY KOMUNIZMU NA ZACHODNIEJ EUROPIE

LONDYN, 4.6. „Daily Mail” zamieszcza artykuł wstępny, w którym omawia postępy komunizmu we Francji, Hiszpanii i Belgii, podnosząc, że agenci Kominternu pracują dzień i noc we wszystkich częściach świata.

We Francji emisariusze czerwoni wywołali falę strajków, która zagraża załamaniem się przemysłu francuskiego. Postępy lewicy w ostatnich wyborach francuskich zostały żręcznie wyzyskane przez komunistów i ład społeczny jest zagrożony — co stało się nową bardzo poważną niebezpieczeństwem, mogące się odbić ujemnie na sytuacji europejskiej.

Również w Belgii położenie jest niejasne. Po sukcesach komunistów w ostatnich wyborach do parlamentu wybuchł groźny strajk w Antwerpii.

Sytuacja w Hiszpanii nie wymaga omówienia, ponieważ przypomina do złudzenia sytuację w Rosji w początkach przewrotu bolszewickiego.

EPIDEMIA STRAJKÓW

MADRYT, 4.6. Jak donoszą z Santander, wybuchł tam strajk generalny.

ANTWERPIJA, 4.6. Strajk robotników portowych ogarił cały port. Ruch w porcie zamarł.

ATENY, 4.6. W związku z zapowiedzią strajku generalnego, do Lariasy przybyły oddziały kawalerii. W wielu punktach miasta ustawiono armaty i karabiny maszynowe. Dokonano szeregu aresztowań wśród przywódców strajkowych. Według opinii władz strajk inspirowany jest przez komunistów, pragnących wywołać rozruchy.

BIAŁOGÓRÓD, 4.6. Donoszą z Aten, że w Salonikach ogłoszono 24-godzinny strajk powszechny. Również w Wolo ogłoszono strajk na znak solidarności z ofiarami wczorajskich zaburzeń.

BIAŁOGÓRÓD, 4.6. Białogórówi zagraża strajk pracowników miejskich. Miasto pozostałoby bez wody i światła. Zarząd miasta, licząc się z tą ewentualnością, wydał cały szereg zarządzeń ochronnych.

Otto Habsburg we Włoszech

Przed spotkaniem Mussoliniego z Schuschniggem

BRUKSELA, 3.6. Według jednego z dzienników arcyksiążę Otto opuścił Belgię, udając się do Włoch.

WIEDEN, 3.6. W tutejszych kołach włoskich utrzymują, że kanclerz austriacki Schuschnigg udał się wczoraj z Wenecji koleją do Florencji, skąd samochodem wyjechał do Viareggio. Spotkanie z premierem Mussolinim odbyło się ma w pobliżu Bolonii, w posiadłości wiejskiej premiera włoskiego Forli.

CZY RESTAURACJA HABSBURGÓW?

Tutejsze koła włoskie przypuszczają, że rozmowa posłużyła do ogólnej wymiany zdań odnośnie do zagadnień z dziedziny polityki zagranicznej. Fakt, że w pobliżu Viareggio znajduje się willa, w której zwykle przebywa ex-cesarzowa Zyta podczas miesięcy letnich, dał powód do najrozmaitszych domysłów. Między innymi utrzymuje się uparczywie pogio-

ska, że kanclerz Schuschnigg zamierza się w willi tej spotkać z ex-cesarzową Zytą lub Ottonem Habsburgiem, względnie innym członkiem rodziny Habsburgów. W kołach zbliżonych do rządu austriackiego podkreślają jednak, że willa powyższa jest w chwili obecnej niezamieszkała przez żadnego z członków rodziny Habsburgów.

RZYM, 4.6. Tutejsze koła węgierskie oceniają sceptycznie pogłoski, według których kanclerz Schuschnigg przybył do Włoch celem uzyskania zgody rządu włoskiego na restaurację monarchii habsburskiej w Austrii. Koła węgierskie podkreślają, że nie im nie wiadomo, aby z podobną inicjatywą zwrócić się miał kanclerz Schuschnigg do rządu węgierskiego, a ponadto zwracają uwagę, że idea monarchii stychna nie posiada licznych zwolenników na Węgrzech.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 4 czerwca

Dewizy: Holandia 359,30 (sprzedaż 360,02, kupno 358,58); Berlin 213,45; S. 213,98; k. 212,92; Bruksela 89,95; S. 90,13; k. 89,77; Gdansk s. 100,20; k. 99,89; Kopenhaga 119,60; s. 119,89; k. 119,31; Helsingfors s. 11,83; k. 11,77; Londyn 26,79; s. 26,86; kupno 26,72; Madryt s. 72,70; k. 72,40; Nowy Jork 5,31 i 7/8; s. 5,33 i 1/8; k. 5,30 i 3/8; Nowy Jork (kabel) 5,32; s. 5,33 i 1/4; k. 5,30 i 3/4; Oslo s. 134,88; k. 134,22; Paryż 35,01; s. 35,08; k. 34,94; Praga 21,98; s. 22,02; k. 21,94; Sztokholm 138,15; s. 138,48; k. 137,82; Zurych 171,80; s. 172,14; k. 171,43; Wiedeń s. 100,00; k. 99,60; Montreal s. 5,30 i 1/2; k. 5,28; Mediolan s. 42,10; k. 41,80.

Papiery procentowe: 7 proc. poz. stabil. 59,00 (po 500 dol.), 59,50 (w proc.); 3 proc. poz. prem. inwest. I em. 68,00, II em. 68,75; serie I i II em. 70,00; 4 proc. państw. poz. prem. Iowa 49,50 — 50,00; 5 proc. konw. 52,75; 6 proc. poz. dol. 77,00 (w procentach); 5 proc. poz. kolejowa konwers. 51,00; 8 proc. L. Z. i oblig. Komun. B. G. K. po 94,00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. B. G. K. po 83,25; 8 proc. L. Z. Banku Reln. 94,00; 7 proc. L. Z. Banku Reln. 83,25; 7 proc. L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol. funtowe 81,00 — 82,00 (w proc.); 8 proc. L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol. funtowe 94,50 (w proc.).

4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V — 43,75 — 45,00; 8 proc. L. Z. ziemskie dolarowe gwarantowane 86,38 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. Poz. ziemskie kred. seria K — 45,50; 4 i pół proc. L. Z. Poz. ziemskie kred. seria L — 41,25; 4 i pół proc. L. Z. Warszawa 54,00 — 54,25; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 54,00 — 53,25 — 53,75; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 52,00.

GIEŁDA ZBOZOWA

Notowano za 100 kg.: pszenica jednolita 23—23,50, zbierana 22,50—23, żyto 1-szy stand. 14,50 — 14,75, II-gi stand. 14,25—14,50, owies I st. 15,75—16,25, owies II st. 15,25—15,75, jęczmień browarny 15,50—15,75, gat. II-gi 15,25—15,50, gat. III-ci 15—15,25, gat. IV-ty 14,75—15, groch polny 17,50—18,50, Victoria 28—30, wyka 22—23, peluska 22—23, seradela podwójnie czyszczona 28—30, lubin niebieski 10—10,50, żyty 12,50—13, rzepak zimowy 41,50—42,50, rzepak zimowy 40,50—41,50, rzepak letni 40,50—41,50, rzepak letni 41—42, siemię lniane 36—36,50, kończyca czerwona surowa bez grubej kianki 105—120, czerwona bez kianki 105—120, czystości 97 proc. 145—155, biała surowa 60—70, bez kianki o czyst. 97 proc. 80—100, mak niebieski bez obrotów 59—61, ziemiaki jadalne 3,25—3,75, mąka pszenna gat. I-szy wyciągowa 36—38, gat. I-A 34—36, gat. I-B 33—34, gat. I-C 32—33, gat. I-D 31—32, gat. II-A 30—31, gat. II-B 28—30, gat. II-D 25—26, gat. II-F 24—25, gat. II-G 23—24, pszenka pastwana 10—17, żytnia gat. I-y wyciągowa 22,50—23,50, gat. I-szy do 50 proc. 22,50—23,50, gat. I-szy do 65 proc. 21,50—22,50, gat. II-gi 18—18,50, razowa 18—18,50, poślednia 14—14,50, otręby pszenne grube 12—12,50, pszenne średnie 11—11,50, mialki 11—11,50, żytnie 11—11,50, kucheniane 17,50—18, rzepakowy 14,50—15, śruta sojowa 22,50—23.

Jeszcze echa sprawy Hauptmanna

Aresztowanie detektywa

NOWY JORK, 4.6. Z Mount Holly (New Jersey) donoszą o aresztowaniu słynnego detektywa Ellis H. Parkera, który pomagał gubernatorowi Hoffmannowi w wyświetleniu afery uprowadzenia dziecka Lindbergha.

Parker jest oskarżony o uprowadzenie adwokata Wendela, któ-

rego wymuszone zeznania o rzekomym zamordowaniu dziecka Lindbergha opóźniły stracenie Hauptmanna. Uwieszenie Parkera wywołało bardzo silne wrażenie i zachwiało poważnie stanowiskiem gubernatora Hoffmanna, który odegrał znaną rolę w sprawie Hauptmanna.

W Chinach rośnie chaos

Przeciwko komu zbroi się Kanton?

TOKJO, 4.6. Wojska kantonskie według wiadomości prasowych wkroczyły już do prowincji Hunan.

SZANGHAJ, 4.6. Zaprzeczono tu pogłoskom, pochodzącym ze źródeł japońskich, jakoby wojska kantonskie wkroczyły do Hunan.

NANKIN, 4.6. Prasa tutejsza w depeszach z Kantonu, potwierdza, iż odezwa rady politycznej południowo - zachodnich Chin wzywa do wypowiedzenia natychmiast wojny Japonii. Japonczycy zaś twierdzą, że odezwa jest w gruncie rzeczy wymierzona przeciw Czang - Kai - Szekowi, któremu zarzuca wydanie Chin na pastwę Japonii.

LONDYN, 4.6. Z Szanghaju donoszą: Rząd kantonów wysłał 200.000 wojska oraz znaczną ilość samolotów w kierunku północnym. Dotychczas wiadomo,

przeciwko komu skierowane są te przygotowania wojenne, — czy przeciwko rządowi prowincjonalnemu Fukien, czy też przeciwko rządowi nankińskiemu.

Stosunki pomiędzy rządem nankińskim i kantonskim są niezwykle zaostrzone. Sfera kantonów obwiniają marszałka Czang-Kaj-Czeka o sympatie japońskie oraz chęć zbrojnego zajęcia prowincji południowych i likwidacji rządu nankińskiego.

CIĄGLE ZBROJENIA

LONDYN, 4.6. (ATE). Z Tokio donoszą: Według agencji „Kokutsu” ministerstwo spraw wojskowych rozpoczęło budowę fortyfikacji w cieśninie Soja pomiędzy Sachalinem i wyspą Hokkaido. Militaryzacja cieśniny ma być odpowiedzią na rozbudowę sowieckich baz lotniczych we Władywostoku.

Strasliwe wyzwywy Odbierają sen i apetyt

W najbliższym czasie nastąpi oddanie do użytku 540 mieszkań robotniczych na Kole, wzniesionych z kredytów Tow. osiedli robotniczych. Tymczasem obok tego osiedla w dalszym ciągu czynny jest zakład utylizacyjny, którego wyzwywy zaturawiają powietrze w dużym promieniu.

Zważywszy dalszą projektowaną rozbudowę dzielnicy Koło, jest rzeczą niezbędną przeniesienie omawianego zakładu na peryferie miasta. Szczególnie uciążliwy jest odór, unoszący się nad zakładem w okresie letnim.

Pozatem konieczne jest również usunięcie pobliskiej fabryki mydła.

Kłeska chrabąszczy na Wileńszczyźnie

WILNO, 4.6. (ATE). W związku z kłeską chrabąszczy kasztanowca, Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie uruchomiła około 200 drużyn do walki z tym szkodnikiem. W ciągu ostatnich dwóch tygodni, wykupiono ponadto od wileńskich 50.000 litrów chrabąszczy kasztanowców.